

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**D. Erasmi Roterodami, Viri doctissimi, Parabolarum seu
Similium Liber elegantissimus**

Erasmus, Desiderius

Haganoae, 1520

Ersamvs Roterodamvs, cvm primis erudito Petro Aegidio celebratissimae
ciuitatis antuuerpiensis a libellis

[urn:nbn:de:bsz:31-270840](#)

ERASMVS ROTERODA
MVS, CVM PRIMIS

erudito Petro Aegidio celebratissimæ

civitatis Antuerpiensis a libellis

S . D

V L G A R E quidē & crassum istud amicorū
genus, Petre amicorū cādidiſſime, quorū ut omnis ui-
cē, ita necessitudinis quoq̄ ratio in corporibus sita est.
ſi quando procul ſeiuſtos agere cōtigerit, annulos,
pugilicullos, pileolos, at q̄ alia id genus ſymbola cre-
bro ſolent inuicē mifitare. uidelicit ne uel conſuetudi-
niſ intermiſſione langueſcat bene uolētia, uel lōga ſepo-
rum ac locorū intercapidine prorsus emoriatur. Nos
uero quibus animorum coniunctione, ſocietateq̄ ſtudiorum, omnis ami-
citiae ratio conſtat. cur nō potius animi xeniolis, & literati ſymbolis idē
tidem alter alterum ſalutemus? Non quod ullum ſit periculum, ne propter
interruptam uitæ conſuetudinem, frigus aliquod obrepat, neue tantis re-
gionum interuallis ſemota corpora, copulā ac nexum foluant animorum.
qui uel hoc arctius ſibi conglutinari ſolent, quo uafioribus ſpatiis illa ſue-
rint diremptra. uerum ut ſi quid ex amicitiae fructu detrahere uideatur ab-
ſentia, id huiusmodi pignoribus literariis, nō ſine fonore ſarciamus. Pro-
inde nihil quidem uulgarium xeniorum ad amicum adeo non uulgarem,
ſed plurimas in uno libello gemmas mitto. Cur enim non ſic appellē has
i. p. c. i. o. e. r. ex opulentissimo ſummorum autorum mundo ſelectas? Nu-
per enim dūm Aristotelem, Plinium ac Plutarchum locupletandis Adagi-
orum Chiliadibus relego, dum Anneum Senecam a mēdis, quibus ille nō
contaminatus erat, ſed prorsus extinctus, repurgo, has obiter annotauiti
bi. munusculum haudquaq̄ ingratum futuras. ſic enim augurabar, quod
& te perſpicrem ad orationis elegantiam natura compositum eſſe. & in-
telligerem non nitorem modo, ſed uniuersam prope sermonis dignitatem
a metaphoris proficiſci. Nihil autem aliud eſt παραλλήλια quam Cicero col-
lationem uocat, quam explicata metaphorā. Cæterorum ornamenrorum
ſingula ſuam quandam, ac peculiarem adferunt gratiam, & commodita-
tē dictiōi. metaphorā ſola cumulatiuſ p̄aſtati uniuerſia, q̄ exornatiōes reli-
qua ſingula. Delectare uis ſe nulla pl̄o habet ſeſtuitatiſ. Docere ſtudes ſe nō
alia probat, uel efficacius, uel apertius. Fleſtere paras ſe Nulla plus addit
acrimonie. ſtudes copiæ ſe niſq̄ ſuppellex locupletior. Placer laconism⁹ ſe
nulla plus cogitationi relinquit. Sublimitatē affectas ſe h̄ec quiduis quan-
tum uis attollit. Eſt quod uelis extenuare ſe nulla magis deſiicit. Ēp̄aḡr̄ cap-
ras, ac lucem ſe nulla melius rem ob oculos ponit. Hac ſere condiuntur ada-

TERODA
RINIS
translat
alibus

gia, huic gratiā suā debet apologi, hæc cōmēdat apophthegmata, huius ac-
cessione cōduplicat sententiæ dos. adeo, ut Salomon ille uir diuinus oracu-
la sua, nō alio magis q̄ parabolari titulo uoluerit cōmendari. Tolle me-
taphoræ suppelleatilē ex oratorib⁹, ieiuna erūt oia. Tolle parabolas e p-
heticis & euāgelicis literis, magnā gratiæ partē detraxeris. At forrasse di-
cet aliqs. Belle hic munus suū ornat uerbis, quasi uero magni sit negoti⁹, si
militudines nūs q̄ nō obuias adducere. Verū nos nō passim obuias sumpli-
mus, nec lapillos in littore sparsas collegimus. sed exquisitas aliquot gēmās
ex abstrusis Musarū thesauris deprop̄slimus. Necq; em̄ hæc a tōstrinīs aut
sordidis fori cōciliabilis petūt, quæ doctorū aures & oculos moret. Ab in-
timis naturæ arcanis, penitissimis disciplinarū adytis lunt eruēda, ab elo-
quētiū Poetarū eruditis fabulis, a nobiliū historicorū monumētis. q̄ gdē ire,
ut duplex est difficultas, ita gemia laus debet. Prīmū illud ipsum nō nihil ē
peruestigasse, q̄ sit egregiū. Necq; uero minus est, q̄ deprehēderis, id cōcīn-
niter accōmodare. Quēadmodū est aliqd, prīmū insignē reperisse gēmā.
deinde nōnulla laus est, repertā apte sceptris, aut ānūlīs addidisse. Addam
exemplū, quo res fiat dūlucidior. Cicuta uenenū est homini, uinū cīcutæ, q̄
sicutæ uinū ad misceas, iam uenenū multo præsentius & prorsus immedi-
cabile reddis, ppter ea q̄ uis & impetus uini, ueneni noxā cīcius ad uitalia
mēbra perferat. Iam hoc ipsum rē naturæ abstrusam tenere, nōne pars est
eruditioñ, nec inelegās, nec iūcūda? Age iā, si q̄s ad hīc usum accōmodet,
ut dicat. adulatioñē amicitiæ præsentaneū esse uenenū. uerū ei rursum ue-
neno uenenū esse libertatē admonēdi, quā grēci uocat παρροσίαq̄. Quod si
libertatē prius inficias, & ita cōmisceas cū adulatiōe, ut cū maxie adulteris
amicō, cū maxime uideris obiurgare. iā imedicabile malū esse, nulla ne hīc
ingenij laus esse uidebiſ? Nō mediocris opinor, necq; uelim tū a ucupari grā-
tiā, ubi nihil pmer ear. Quibus hīc titulus præferit, ex Aristotele, Plinioq̄,
in his mea est collatiōis inuētio. Porro quæ ex Plutarcho, Senecaq̄ desump-
tarestat̄ inscriptio, in his nūllī mīhi uindico, ppter colligēdi, explicādīs la-
borē, & si qd laudis meref cōmoda breuitas. Necq; uero me clā est, quātū si
miliū pelagus possit & rerū oīm naturis, & tot disciplinis, & tot poētis, & tot hi-
storiographis, & tot oratoribus aggregari. Verū quæ demētia sit, q̄ infini-
tū est, uile perseq̄. Gustū dūtaxat dare uoluīmus, ut ingenia iuuenū ad bīs
similia cōquirēda excitatremus. E Plutarcho cōplura recēluīmus, partim q̄
is autor grēcus est, partī q̄ in hoc ḡnere sic excellit, ut cū hoc nōmo uel elo-
quētissimorū iure cōserri queat. E Seneca, q̄niā in eo tū aliud agētes uerfa-
bamur, nō ita multa decerp̄simus. Nō alienū fuerit, hīc libellū Adagis, aut
si maii, Copiæ, cōmētrarijs, ceu coronidē adiūgere, q̄ cū illis plurimū ha-
beat affinitatis, & ad hīc uel in primis faciat. Epithalamītuū tuū, q̄ minus &
absolutū sit & æditū, famulus me⁹ in causa fuit, q̄ Louani⁹ me qdē impru-
dēte, reliquit exēplū. Bene Vale. Basileæ. Anno a CHRISTO nato. M.
D. X I I I I. Idibus Octobris.

A ii